

Orientering vedr. cultural planning/kulturel byudvikling i Kulturregion Østjysk Vækstbånd

De fire borgmestere i Kulturregion Østjysk Vækstbånd (et samarbejde mellem Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune) underskrev i 2008 en kulturudviklingsaftale, hvor man tilkendegav, at man sideløbende med kulturaftalens kulturprojekter ønskede, at igangsætte en fælles cultural planning proces i de fire kommuner.

I kulturudviklingsaftalen står der:

”Sideløbende med udviklingsaftalen planlægger de fire ansøgerkommuner at gennemføre et kvalificeringsforløb for medarbejdere på tværs af organisationer, fag- og kommunegrænser med udgangspunkt i planlægningsredskabet cultural planning. Hermed styrkes den udvikling i kulturregionen, at kultur bliver et centralt element i og et udgangspunkt for kommunernes tværgående, sektoroverskridende planlægning. Forløbet finansieres uden for aftalen.”

Hvad er cultural planning?

Cultural planning grundide er, at man ved strategisk og tværfaglig anvendelse af kulturelle ressourcer kan skabe lokal udvikling, øge kvaliteten af det offentlige rum og borgernes livskvalitet.

Cultural planning kan betragtes som et strategisk planlægningsredskab ”hvor mange fagligheder samarbejder allerede i planlægningsfasen for at skabe integrerede og bæredygtige løsninger – byplanmæssigt og arkitektonisk, kulturelt, socialt og miljø- og sundhedsmæssigt. Der arbejdes således for fælles strategier og sammenhængende løsninger.” (citat: Kulturplaner – fra velfærdsplanlægning til kulturel byudvikling, side 11)

Cultural planning er et arbejdsredskab, der har som ambition at inddrage større befolkningsgrupper i byens udvikling. Man arbejder således med at udvikle et område, et sted gennem dialog, strategiske partnerskaber og samarbejde på tværs af faglige sektorgrænser.

I cultural planning sættes borgerne og deres aktive udfoldelse og levende kultur i centrum for byudviklingsprojekter. Det ses ofte, at man har ambition om at skabe et mere levende bymiljø, men når pladser er anlagt med æstetisk rene og smukke linjer, udebliver ofte det levende liv. Cultural planning giver værktøjer til at inddrage borgere og kulturliv allerede i planlægningsfasen for dermed at skabe det bedste grundlag for at opnå et levende bymiljø.

Cultural planning har været meget brugt i andre lande, men er først i disse år ved at vinde indpas i danske kommuner. Begrebet kan på dansk oversættes til ”kulturel byudvikling”.

Hvem?

Cultural planning er en metode som inddrager alle personer der er af faglig relevans for projektet, men i vores tilgang begrænses inddragelsen sig i første omgang til dem der arbejder i byplanafdelinger, kulturafdelinger, erhvervsafdelinger, centrale strategi- og udviklingsafdelinger, kulturhistorisk museum og politikere. Men planen er, at alle de relevante personer i forbindelse med fremtidige projekter, vil blive inddraget efter første fase i processen er gennemført.

Første fase:

Som første fase i processen planlægger de fire kommuner i Kulturregion Østjysk Vækstbånd i samarbejde med Center for Offentlig Kompetenceudviklingen at gennemføre et to-dages seminarforløb, der giver en introduktion til kulturel byudvikling for medarbejdere i de ovennævnte afdelinger samt kulturhistorisk museum.

Indholdsmæssigt veksler de to seminardage mellem kompetente faglige oplæg og workshops centreret om temaerne kunst og kulturarv, borgerinddragelse, idræt og bevægelse og erhvervsudvikling. Temaerne skal sikre tværfagligt samarbejde i seminarets workshops, hvor deltagere kan spille ind med hver deres faglige kompetencer og erfaringer.

Der afholdes otte oplæg af forskellige personer med stor erfaring på området, som gennem konkrete projekter og metoder er i stand til at belyse kulturel byudvikling fra flere vinkler. Hovedvægten vil altså ligge på konkrete projektgennemgange - praktiske eksempler – hvor erfaringerne og visuel dokumentation fra projekterne, kan give ideer til de enkelte kommuners videre arbejde.

De valgte temaer vil danne grundlag for tværfaglige workshops, hvor deltagerne i fællesskab i mindre grupper skal udvikle konkrete projektudspil/løsninger som forholder sig til kursets overordnede tema og involvere de deltagende parterers faglige kompetencer og erfaringer. Alle projektløsninger gennemgås afslutningsvis for de øvrige deltagere.

Seminaret skal bidrage til at skabe en fælles forståelse, der gør det muligt for kommunerne at arbejde helhedsorienteret og med høj kvalitet for udvikling af byerne. Seminaret vil styrke medarbejdernes innovationskraft ved at angive utraditionelle måder at lave borgerinddragelse på. Kurset vil desuden styrke en tværsektoriel helhedstænkning i kommunen, fordi der deltager medarbejdere fra byplanafdeling, erhvervsudviklingsafdelingen, decentrale kulturinstitutioner og kultur og fritidsafdelingen. Endvidere vil seminaret styrke et tværkommunalt samarbejde mellem de fire kommuner, således at kredsen af de faglige og tværfaglige kolleger udvides med en firedobbelt faktor.

Anden fase:

Dette indledende forløb følges i efteråret op af en orienteringsdag for "de nyvalgte" Teknik og Miljøudvalg og Kulturudvalg med deltagelse af cheferne fra Byplanafdelingerne, Strategi- og Udviklingsafdelingerne, Kultur- og Fritidsafdelingerne, Stadsarkitekterne samt direktørerne for Teknik og Miljø og Kultur og Fritid, så det politiske niveau indføres i kulturel byudviklings redskabet. Orienteringsdagen vedrørende kulturel byudvikling følges i foråret 2011 op af en international kulturkonference som Kulturregion Østjysk Vækstbånd i øjeblikket er i gang med at planlægge i samarbejde med Region Midtjylland og Kulturministeriet.